

Струка (назив):		САОБРАЋАЈ		
Занимање (назив):		ТЕХНИЧАР ЖЕЉЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА		
Предмет (назив):		САОБРАЋАЈНА ГЕОГРАФИЈА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):		Географија Европе, саобраћај и привреда и екологија		
Датум:	2021. година	Шифра:	Редни број: 02	
Сврха				
Модул је креиран тако да омогући ученицима стицање основних знања и вјештина нужних за разумјевање природе, друштва, себе и свијета у коме живе.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Циљеви				
По завршетку овог модула ученици ће бити способни да: - наведу основне географске одлике Европе, њених регија и држава и развијеност саобраћаја; - препознају саобраћајно-географски положај Босне и Херцеговине и развијеност појединих видова саобраћаја; - објасне значај саобраћаја у свјетској привреди; - објансе однос привреде и саобраћаја; - објасне потребу позитивног односа према очувању животне средине.				
Теме				
1. Регионална географија Европе; 2. Просторна диференцијација саобраћаја; 3. Улога саобраћаја у просторном размјештају привредних дјелатности; 4. Методе истраживања у саобраћајној географији; 5. Саобраћај и животна средина.				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Регионална географија Европе	• објасни географски положај, значај и развијеност саобраћаја Европе (јужна, централна, западна сјеверна, источна Европа); • објасни карактеристике саобраћаја у БИХ; • објасни значај	• покаже на карти важне појмове везане за поједине дијелове Европе; • представи сликом на нијемој карти елементе саобраћаја одређених регија; • упореди развијеност појединих видова саобраћаја у БиХ;	• показује интерес за самосталним учењем, радом и напредовањем; • самоувјерено приступа учењу; • има позитиван став према новој технологији и њеној практичној примјени; • поштује захтјеве корисника саобраћајних	За извођење наставе користити стандардну учионицу која посједује мултимедијалну опрему. У свим јединицама примјенити фронтални облик рада (користећи предавања кратког трајања, предавања уз употребу пројекција, предавања уз употребу штампаног материјала и предавања комбинована с питањима) комбинован са доле наведеним облицима и методама:

	паневропских коридора.	• образложи и представи значај коридора за земљу кроз коју пролази и поткрепљује чињеницама.	услуга • савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; • ефикасно планира и организује вријеме; • испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; • одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, • испољи позитиван однос према професионално–етичким нормама и вриједностима; • испољи иницијативу и предузимљивост; • испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	Примјенити индивидуални облик рада при изучавању: - географског положаја, значаја и развијености саобраћаја Европе; - карактеристика саобраћаја у БиХ; - главних фактора неравномјерности саобраћајног развоја; - појма литорализације; - неравномјерног економског развоја свијета; - робно-прометних токова; - значаја саобраћаја у повезивању производње и потрошње; - повезаности саобраћаја и индустрије, пољопривреде, енергетике и туризма; - основних карактеристика туристичке привреде у Републици Српској и БиХ; - метода истраживања; - теорије графа; - елемената угрожености географске средине; - саобраћаја и одрживог развоја; - метода и средстава заштите. Примјенити групни облик рада при изучавању: - значаја паневропских коридора; - узрока и последица глобализације у свијету, као и мјеста и улоге развијених и неразвијених земаља; - модела саобраћајних мрежа; - типова саобраћајних мрежа; - највећих загађивача животне средине; - утицаја друмског саобраћаја; - утицаја осталих видова саобраћаја. У електронској форми приказати: - шеме паневропских коридора; - слике туристичких мјеста у Републици Српској и БиХ;
2. Просторна диференцијација саобраћаја	• наброји главне факторе неравномјерности саобраћајног развоја; • дефинише и објасни литорализацију; • објасни неравномјеран економски развој свијета; • наведе узроке и последице глобализације у свијету, као и мјесто и улогу развијених и неразвијених земаља; • објасни робно-прометне токове.	• повеже економску развијеност и саобраћај; • образложи и представи трошкове саобраћаја; • образложи и представи везу економског развоја са природним богатствима; • образложи и представи подјелу свијета користећи тзв. Брентову линију; • образложи и представи међузависност међународног саобраћаја и трговине; • примјени чињенице утицаја робних токова на саобраћај.		
3. Улога саобраћаја у просторном размјештају привредних дјелатности	• објасни значај саобраћаја у повезивању производње и потрошње; • објасни повезаност саобраћаја и индустрије, пољопривреде, енергетике и туризма; • објасни основне карактеристике туристичке привреде у Републици Српској и БиХ.	• упореди однос између понуде и потражње за саобраћајем; • образложи и представи значај саобраћаја у просторном размјештају привредних дјелатности; • наведе примјер међузависност саобраћаја и привреде; • наведе примјер међузависност туризма и саобраћаја и њихов значај у организацији и планирању простора; • оцјени туристички потенцијала БиХ и Републике Српске.		

4. Методе истраживања у саобраћајној географији	• наброји методе истраживања; • објасни теорију графа; • наброји и објасни modele саобраћајних мрежа; • наброји и објасни типове саобраћајних мрежа.	• препозна на примјеру типове мрежа градова свијета и Европе; • ријешити проблем урбаног саобраћаја.		- шеме саобраћајних мрежа; - слике загађења животне средине.
5. Саобраћај и животна средина	• наброји елементе угрожености географске средине (вода, ваздух, тло); • наброји и објасни највеће загађиваче животне средине; • објасни утицај друмског саобраћаја; • објасни саобраћај и одрживи развој; • објасни методе и средства заштите; • објасни утицај осталих видова саобраћаја.	• разликује различите еколошке проблеме који настају као последица индустријског и саобраћајног развоја; • употреби позитивне примјере и начине рјешавања овог проблема у другим земљама; • предложи, на основу позитивних примјера из свијета, рјешавања овог проблема у свом мјесту.		

Интеграција

Основе саобраћаја и транспорта, Жељезничка постројења

Извори

Извори које наставник може користити у раду:

- Марић, Ђ. (2008), Саобраћајна географија (одабрана поглавља), Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево;
- Павлов, К. (2014), Саобраћајна географија (одабрана поглавља), Скопје;
- интернет;
- стручна литература;
- видеоматеријал;
- географске карте.

Оцјењивање

Праћење, вредновање и оцјењивање ученичких постигнућа се врши континуирано, у складу са Правилником о техникама и критеријумима оцјењивања. Ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Оцјењивање ће се провести кроз двије технике: усмено испитивање и тест.

Наставник може да оцјењује:

- тачност и прецизност знања;
- степен укључености у рад у одјељењу и групи;
- активност ученика на настави;
- прецизност датих солуција и комплетност датог одговора на тесту.